

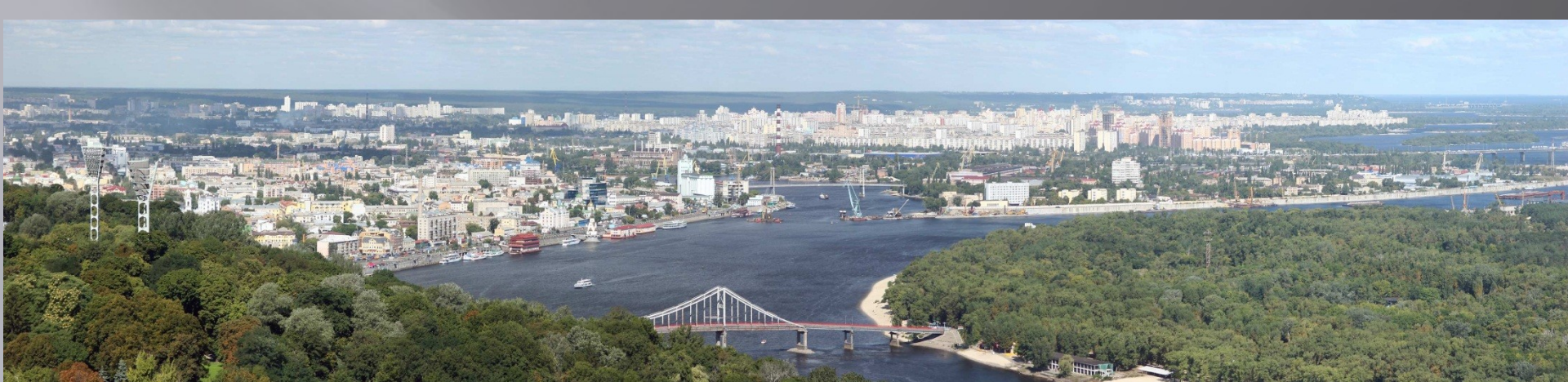
ПРЕЗЕНТАЦІЯ УРОКУ З ГЕОГРАФІЇ 9 КЛАСУ НА ТЕМУ: «МІСЬКЕ ПОСЕЛЕННЯ»

Робота студента 2-ого курсу
Групи №6 (УРР)
Лукіна Володимира

Пригадайте з попередніх курсів географії, які населені пункти відносяться до міських населених пунктів, а які – до сільських?

У яких містах України вам доводилося
бувати?

До якого типу населених пунктів належить той, в якому ви живете?

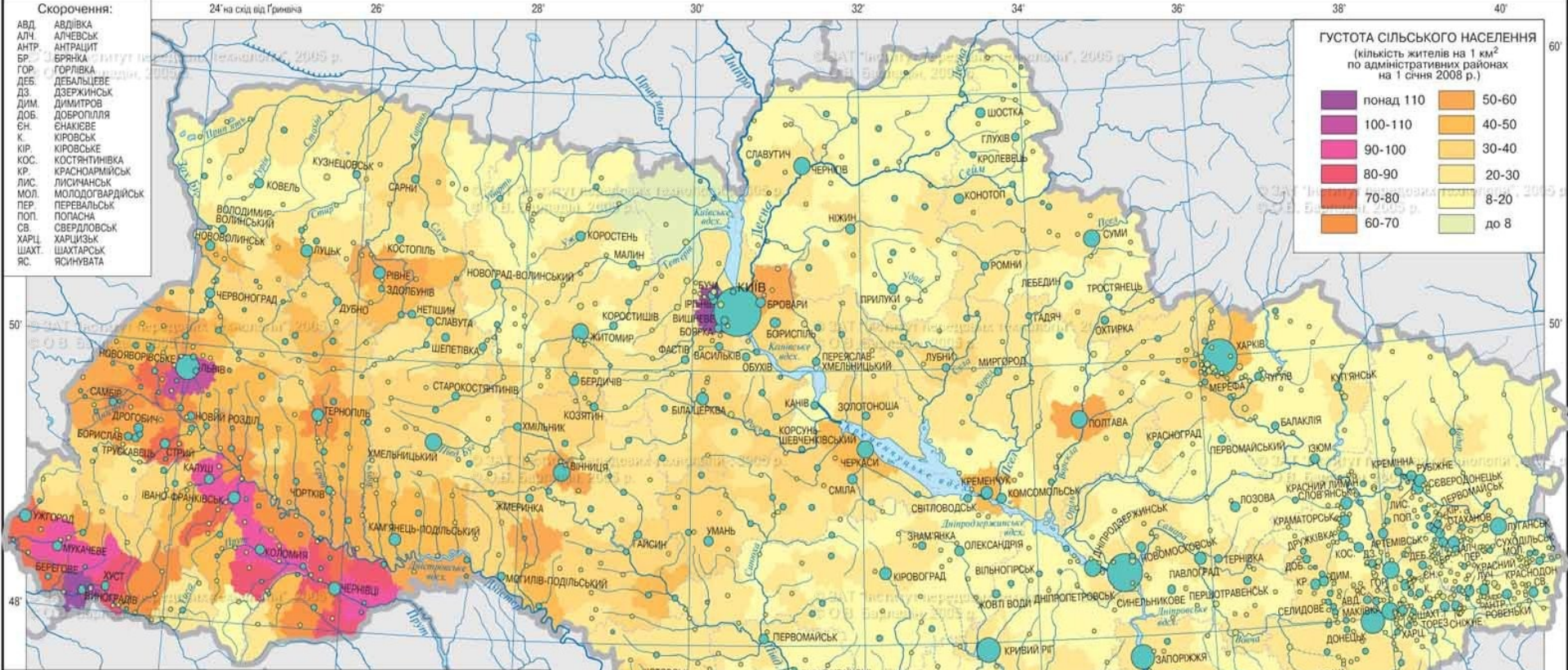

Населення проживає у різних за
людністю, зовнішнім виглядом і типом
діяльності населених пунктах.

Населений пункт (поселення) – це місце
проживання і діяльності людей.

Розрізняють два типи населених пунктів
– міські і сільські.

ТИПИ МІСТ ЗА РОЗМІРАМИ

Міські населені пункти – це міста і селища міського типу. Містом вважається населений пункт, жителі якого зайняті переважно у несільськогосподарських галузях. В Україні до міст відносять поселення, що мають понад 10 тис. жителів, а також менші за людністю поселення, що історично склалися як міста.

У нашій країні налічують 457 міст.
Найбільше їх у східних областях України,
найменше – у південних і північних.
Найбільша концентрація міст – у
Львівській, Харківській, Луганській,
До

За людністю міста поділяють на малі (до 50 тис. жителів),

середні (50 – 100
ТИС.),

великі (100 – 500 тис),

Більшість обласних
центрів (на фото
Житомир)

**дуже великі (500 - 1000
тис.),**

На фото ДніпроГЕС Запоріжжя

міста-мільйонери (понад 1 млн жителів).

Київ

Дніпропетровс
ьк

Харків

Донецьк

Одеса

Найбільше в Україні малих міст: вони складають понад 74 % від усієї їх кількості. Ця група охоплює дуже різні міста як за людністю, так і за рівнем соціально-економічного розвитку, зовнішнім виглядом та іншими факторами. Ми, що вони

Андрушівка

Гола Пристань

Козятин

Рекорди України

Найбільшим за кількістю населення серед міст України є Київ (2,7 млн. осіб), найменшим – місто Угнів Львівської області (1,2 тис. осіб).

Угнів

Київ

Рекорди України

Найстарішими містами України є Білгород-Дністровський (Тіра), Севастополь (Херсонес), Керч (Пантікапей) та Федосія, засновані ще у VII ст. до н.е. Наймолодшим містом в Україні є Славутич, збудоване у 1987 р. для обслуговування Чорнобильської АЕС.

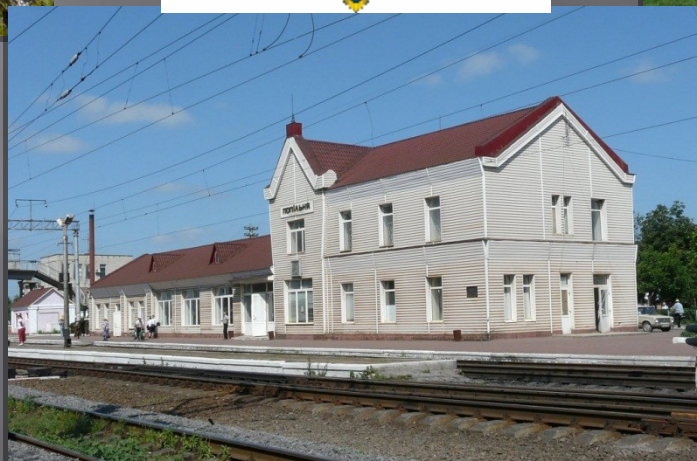
ФУНКЦІЇ МІСТ

Міста в Україні виконують різні функції. За цією ознакою розрізняють такі їх типи: багатофункціональні (обласні центри), промислові (Кривий Ріг, Маріуполь, Горлівка), транспортні (Жмеринка, Чоп), лікувально-оздоровчі (Ялта, Трускавець), центри агропромислових комплексів (Хорол, Яготин) та ін.

Селища міського типу - це населені пункти з кількістю населення понад 2 тис. осіб, в яких не менше 2/3 населення становлять робітники, службовці та члени їх родин (тобто мешканці, не

Попільня

Селища виникають при промислових підприємствах, будівництвах, залізницях. На їх території нерідко розміщені середні та вищі навчальні заклади, науково-дослідні установи, лікувальні та оздоровчі заклади. За зовнішнім виглядом і функціональною структурою вони подібні до малих міст. В Україні налічується 886 селищ міського типу, найбільше їх – у промислових

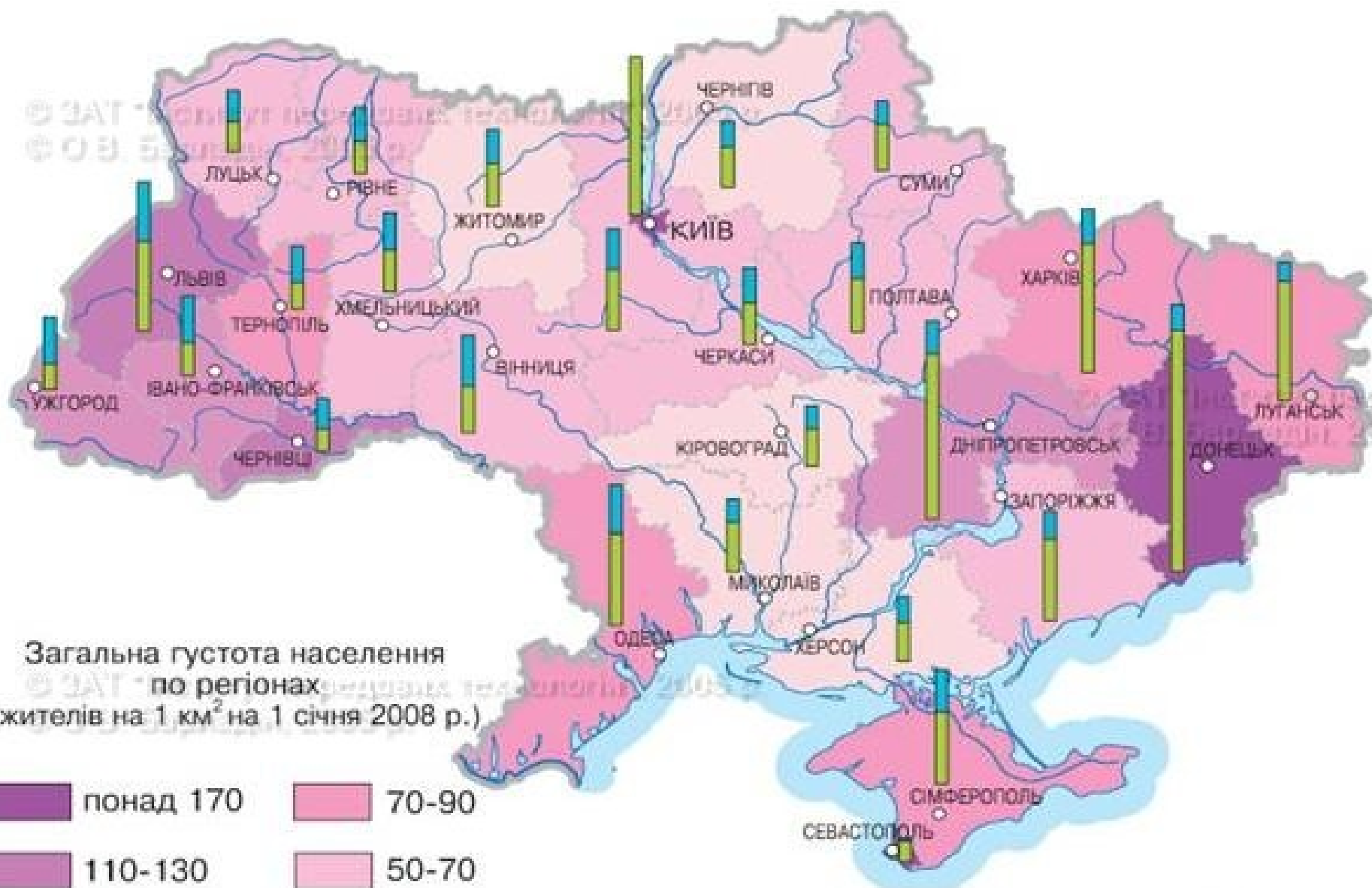
Літин

Смт Коцюбинське

УРБАНІЗАЦІЯ

У містах і селищах міського типу в Україні проживає майже 68 % населення (на початку ХХ ст. цей показник становив лише 16%). Як бачимо, кількість і частка міського населення постійно зростає. Процес збільшення кількості міст, міських мешканців і поширення міського способу життя називається урбанізацією. Найвищі темпи урбанізації спостерігались в Україні в середині ХХ ст., коли відбувалася індустріалізація – створення промислового виробництва. Нині ці темпи значно сповільнилися внаслідок припинення притоку мігрантів із сільської місцевості, депопуляції населення (табл. 2). Найвищі рівні урбанізації мають області у промислових регіонах – Донецька, Дніпропетровська, Луганська (80 – 90%), а найнижчі – Закарпатська, Чернівецька, Тернопільська (40%).

Загальна густина населення
по регіонах
(жителів на 1 км² на 1 січня 2008 р.)

понад 170	70-90
110-130	50-70
90-110	до 50

Середня густина населення
України – 77 жителів на 1 км²

Кількість населення по регіонах
(на 1 січня 2008 р.)

сільське
міське
1 мм висоти стовпчика
відповідає 250 тис. жителів

Субурбанізація

Субурбанізація – це процес зростання і розвитку приміської зони великих міст, внаслідок відтоку населення з міст. В результаті таких процесів формуються міські агломерації]. Агломерація (у перекладі з латинської означає „нагромаджую”) – це зосередження взаємозв’язаних міських поселень, ядром яких є велике місто, що швидко зростає. Агломерація являє собою систему розселення, яка характеризується зближенням і навіть територіальним зрощенням поселень, що мають між собою тісні зв’язки. Ознаками агломерації є висока густина міського населення і безперервність забудови, наявність великого міста-центра і численних менших міст-супутників, що мають з ним тісні зв’язки, тривалі та культурно-побутові внутрішні міграції населення. Найбільшими агломераціями в Україні є Донецько-Макіївська, Дніпропетровсько-Дніпродзержинська, Київська, Харківська.

В умовах загальної економічної кризи відбувається значний відтік міських жителів на заробітки за межі своїх поселень (переважно за кордон), а також повернення вихідців із сіл назад до своїх сільських помешкань.

Рекорди України

Найвищий рівень урбанізації має
Донецька область (90%), найнижчий –
Закарпатська (37%).

Запам'ятайте

- **Населений пункт (поселення)** – це місце проживання і діяльності людей; розрізняють два типи населених пунктів – міські і сільські.
- **Місто** – це населений пункт, що має понад 10 тис. жителів, які зайняті переважно у несільськогосподарських галузях.
- Міста розрізняють за людністю (малі, середні, великі, дуже великі, міста-мільйонери; за часом виникнення (старі, середнього віку, молоді); за виконанням різних функцій (багатофункціональні, промислові, транспортні, лікувально-оздоровчі, агропромислові центри).
- **Селища міського типу** – це населені пункти з кількістю населення понад 2 тис. осіб, в яких не менше як 2/3 населення зайняті у несільськогосподарському виробництві.
- **Урбанізація** – це процес збільшення кількості міст, міських мешканців і поширення міського способу життя .
- **Субурбанізація** – це процес зростання і розвитку приміської зони великих міст, внаслідок відтоку населення з міст.

Запитання і завдання

- 1. Порівняйте різні регіони України за щільністю населення та рівнем урбанізації. Які чинники впливають на ці показники?
- 2. Як поділяють міста України за кількістю населення? Користуючись картою, наведіть приклади міст з різною людністю.
- 3. Які групи міст розрізняють за часом виникнення? Наведіть приклади найстаріших і молодих міст держави.
- 4. Які функції можуть виконувати міста?
- 5. Чим різняться процеси урбанізації і субурбанізації? Які причини цих явищ в Україні?